

# KAS? KODĖL? KAIP?

## Atnaujinto turinio programų diegimas mokyklose

Lazdijų Motiejaus Gustaičio gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui  
Edita Pavasarienė 2022-06-02



# Situacija

•Pasaulis labai pasikeitė. Mokykla turi atremti 21 a. iššūkius.

•Netenkina ugdymo kokybė - žemi rodikliai

•Lietuvos 15-mečių mokymosi rodikliai prasčiausi iš Baltijos šalių.

•Geriausius rezultatus Lietuvoje pasiekia mažai mokinių.

•Darbdavių teigimu, ką tik mokyklą baigę jaunuoliai neturi pakankamai įgūdžių ir gebėjimų, kurie būtų naudingi darbo vietose.

## Strateginės reformos tikslas

Parengti ir įgyvendinti ugdymo turinio reformą, siekiant padėti vaikams ir jaunimui **įgyti žinių, įgūdžių ir nuostatų, kad ateityje jie galėtų sėkmingai dalyvauti asmeniniame, akademiname ir profesiniame gyvenime.**

## Atnaujinant Bendrašias programas siekiama:

- ▶ Suteikti mokiniams **tvirtus ir tvarius žinių pagrindus.**
- ▶ Mokomųjų dalykų turiniu **ugdyti kompetencijas.**
- ▶ Prasmingai **įtraukti aktualų turinį**, numatyti ugdymo(si) galimybes **įvairiuose kontekstuose.**
- ▶ Įtvirtinti **sąsajas** tarp pakopų ir dalykų (integracija).
- ▶ Užtikrinti ugdymo tikslų, turinio įgyvendinimo ir pasiekimų **vertinimo dermę.**

# Kas?

SIEKIANT IŠUGDYTI  
KOMPETENCIJAS SVARBU  
UŽTIKRINTI JŲ UGDYMO  
NUOSEKLUMĄ IR  
TĘSTINUMĄ, REMTIS  
MOKINIO INDIVIDUALIA  
PAŽANGA IR ORIENTUOTIS Į  
JO GABUMUS IR STIPRYBES.

1. Stiprinti asmens vertybinių nuostatų, socialinių ir emocinių gebėjimų, pasitikėjimo savo galiomis, atsparumo, kūrybiškumo ugdymą;

2. Sistemaiškai įtraukti pasitikėjimo, pagarbos ir tolerancijos kitokiai nuomonei, kultūrų įvairovei, tautinės savimonės, pilietiškumo, demokratinio dialogo kultūros ir darnaus vystymosi nuostatų ugdymą;

3. Sukurti sąlygas kiekvienam mokiniui įgyti aukštesnius pasiekimus, suteikiant tvirtus ir tvarius žinių pagrindus;

4. Mokomųjų dalykų turiniu ugdyti kompetencijas.

# Ugdymo turinio atnaujinimo principai

Kokie elementai keičiasi iš esmės?



1. Kompetencijomis grįstas ugdymas



2. Atitiktis vaiko raidos tarpsniams



3. Tarpdalykinė integracija



4. Atskirtų integruojamųjų programų integracija



5. Mokytojo pasirenkama ugdymo turinio dalis (30 proc.)

**SVARBU:** įtraukusis ugdymas

# Kompetencijomis grįstas ugdymo turinys

## Komunikavimo kompetencija

tai asmens gebėjimai kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požiūrius ar asmenines nuostatas) etiškai naudojantis verbalinėmis ir neverbalinėmis priemonėmis ir technologijomis

## Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija

asmens savimonė ir savitvarda, socialinis sąmoningumas, tarpusavio santykių kūrimo gebėjimai, atsakingas sprendimų priėmimas ir asmens rūpinimasis fizine ir psichine sveikata

## Kūrybiškumo kompetencija

gebėjimas tyrinėti, generuoti, kurti, vertinti sau ir kitiems reikšmingas kūrybines idėjas, produktus, problemų sprendimus



## Skaitmeninė kompetencija

tai asmens gebėjimas pažinti ir įvaldyti skaitmenines technologijas, kritiškai ir atsakingai naudotis jomis mokantis, dirbant ir dalyvaujant visuomenės gyvenime

## Pažinimo kompetencija

tai motyvacija ir gebėjimai pažinti save ir pasaulį, įgyjami įsisavinant [perimant] žmonijos kultūrinę patirtį. Ji apima dalyko žinias ir gebėjimus, kritinio mąstymo, problemų sprendimo, mokėjimo mokytis gebėjimus

## Pilietiškumo kompetencija

tai vertybės, nuostatos, supratimas ir praktinio veikimo gebėjimai, įgalinantys ugdyti pilietinį tapatumą ir stiprinti pilietinę galią, kartu su kitais kūrybiškai ir socialiai atsakingai kurti demokratišką visuomenę, stiprinti Lietuvos valstybingumą tarptautinėje bendrijoje

## Kultūrinė kompetencija

tai kultūrinis sąmoningumas, pagrįstas žiniomis apie savo tautos, savo šalies, Europos ir pasaulio kultūros tradicijas, kultūrų įvairovę, dabarties kultūros reiškinius

# Kompetencijos

Pažinimo

Skaitmeninė

Socialinė,  
emocinė ir  
sveikos  
gyvensenos

Kūrybiškumo

Pilietinė

Kultūrinė

Komunikavimo



# KOMPETENCIJOMIS GRĮSTAS UGDYMAS:

realių mokyklų pavyzdžiai

PRIEŠ (KAIP YRA)	PO (KUR LINK)
Statiška pamoka (45 min.)	Lanksti pamoka: 45 min. + pamokų blokas - 60, 90 min., kt.
Atskiros disciplinos (fizika, chemija, biologija, gamta ir žmogus / istorija, geografija, etika, kt.)	Holistinis ugdymas, tarpdalykinė integracija: integruotos programos, tarpdisciplininiai projektai, gamtos mokslai, socialiniai mokslai, phenomenon-based learning, Inquiry based learning (tyrinėjimu grįstas mokymasis), CLIL (integruoto dalyko ir kalbos mokymas), kt.
Formali integruojamų programų integracija	Reali atskirų integruojamų programų integracija
Daug pavienių pamokų	2-3 atskiros akademinės disciplinos per dieną, „pasinėrimas“
Mokyklos tvarkaraštis	Bendras, suderintas kelių mokyklų / socialinių partnerių tvarkaraštis
Mokykla tarp sienų	Mokykla be sienų
Dieninė mokykla	Ilgoji mokykla
Vienoda programa, vadovėliai	Mokytojo pasirenkama ugdymo turinio dalis - iki 30 proc.; be vadovėlių; skaitmeninis turinys
Individuali metodinė medžiaga	Metodininkų ratas, bendrų pamokų kūrimas, bendradarbiaujančios klasės, programos su socialiniais partneriais, „Pamokos studija“, kt.
Diferencijavimas, mokymasis su visais	Individualizavimas, savarankiškas darbas

# KOMPETENCIJOMIS GRĮSTAS UGDYMAS:

realių mokyklų pavyzdžiai

PRIEŠ (KAIP YRA)	PO (KUR LINK)
Teorinės žinios	Praktinės žinios, realių problemų sprendimas, patyriminis mokymasis
Kompetencijų ugdymas	Kompetencijomis grįstas ugdymas ir stebėseną; kompetencijų „ratai“, „Creative platform“, design thinking, visual thinking, „Junior Achievement“, kt.
Lokalumas	Lokalumas + globalumas („global goals“, kt.)
Klasės pagal amžių	Mokymasis pagal lygį
Privalomi dalykai	Privalomi dalykai + pasirenkami dalykai
Trumpalaikė projektinė veikla	Ilgalaikiai projektai, tyrimai
Profesijų dienos	Profesinis ugdymas / praktika
Sąsiuvinis	Sąsiuvinis ir/arba kompiuteris
Atsiskaitymai pagal datą	Atsiskaitymai išmokus
Pažymiai	Pažymių atsisakymas, vertinimas pažymiais - mokyklos sprendimas, <b>vertinimo formų įvairovė</b>
Mokymas	Mokymasis
Mokytojas	Mentorius
Vaikai ir vaikai, turintys spec. poreikių	Visi vaikai, turintys individualių ugdymosi poreikių
Išorinė motyvacija	Vidinė motyvacija

# Kodėl atnaujinamas ugdymo turinys?



# Integralumas

Atnaujinant bendrąsias programas, atsižvelgiant į dalyko ugdymo tikslus ir specifiką, integruojamąsias programas, rekomendacijas ir kitą aktualų turinį didelis dėmesys bus skiriamas: gyvenimo įgūdžių ugdymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos, finansinio raštingumo, antikorupcinio ugdymo, globalaus švietimo, intelektinės nuosavybės, sveikatos ir gyvenimo įgūdžių, žmogaus saugos, etninės kultūros, pasipriešinimo istorijos, nacionalinio saugumo ir krašto gynybos, ugdymo karjerai, europos Sąjungos aktualijų integravimą į turiniu susijusių dalykų bendrąsias programas.

Patikslinta ugdomų kompetencijų samprata: mokymosi mokyti, komunikavimo, darnaus vystymosi, kultūrinio sąmoningumo, medijų ir informacinio raštingumo. Integruojamosiose programose numatyti mokinių ugdymo(si) pasiekimai siejami su atnaujintais kompetencijų aprašais ir pateikiami ugdymo rezultatų aprašuose.

# Kaip?

Kuriamos skaitmeninės mokymosi priemonės. 1 metų laikotarpis nuo programų patvirtinimo iki įsigaliojimo skirtas leidėjams trūkstamoms mokymosi priemonėms parengti. Ministerijos inicijuotas priemonių rengimas tikslinėms grupėms.

Svarstomi klausimai: [NMPP](#) (Nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas) privalomumas ir panaudojimas pasiekimams gerinti; [PUPP](#) (pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas) vaidmuo priimant mokytiis pagal vidurinio ugdymo programą; [BE](#) kaupiamoji dalis, naujų vertinimo įrankių atsiradimas; e. testavimo ir e. vertinimo sistemos bandymai.

Kompetencijomis grįstos BP

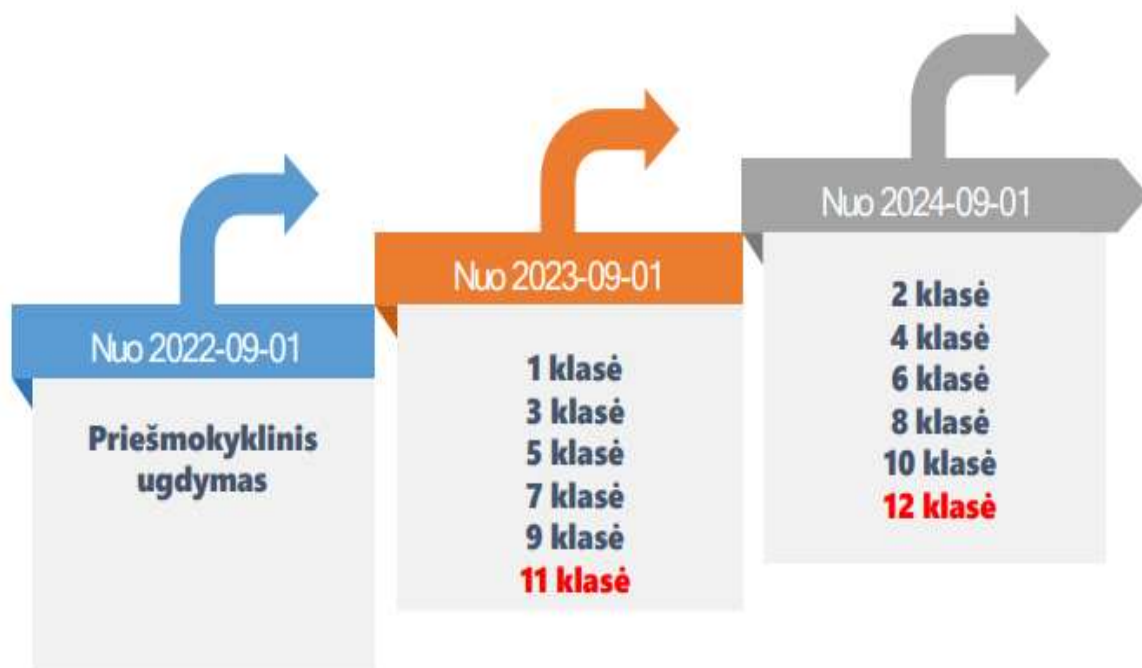
```
graph TD; A[Kompetencijomis grįstos BP] --> B[70/30 proc. privalomo ir pasirenkamo mokymo turinio]; B --> C[Programų tarpusavio dermė]; C --> D[Keturi pasiekimų lygiai];
```

70/30 proc. privalomo ir pasirenkamo mokymo turinio

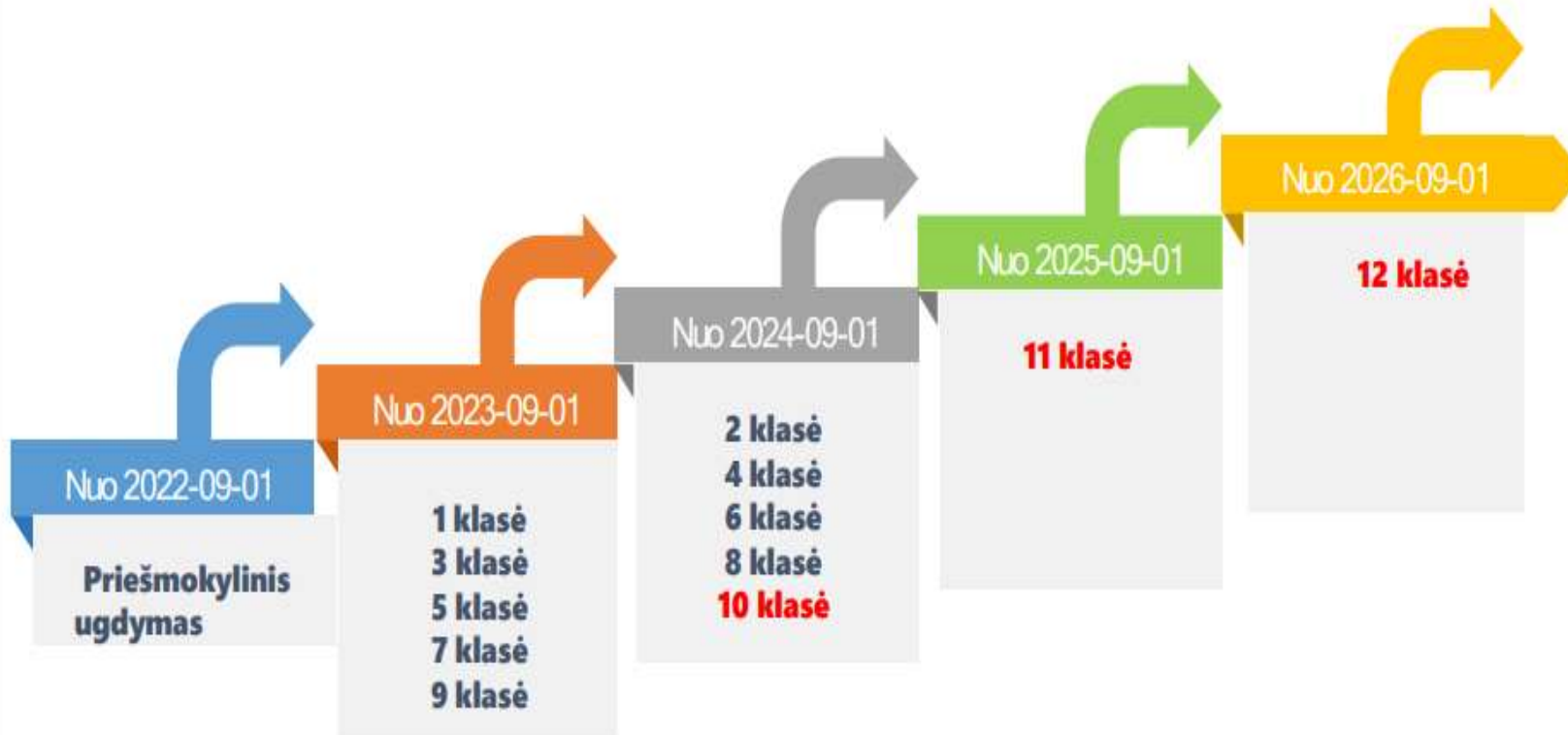
Programų tarpusavio dermė

Keturi pasiekimų lygiai

## Atnaujintų bendrųjų programų įgyvendinimo etapai (II alternatyva)



## Atnaujintų bendrųjų programų įgyvendinimo etapai (III alternatyva)





**ATNAUJINTO  
UGDYMO  
TURINIO  
ĮGYVENDINIMO  
IR  
KOORDINAVIMO  
GIMNAZIJOJE  
KOMANDA**

- Jurgita Mozerienė, direktorė, komandos pirmininkė;
- Edita Pavasarienė, pavaduotoja ugdymui, koordinatorė;
- Rita Goberienė, priešmokyklinio ugdymo mokytoja, narė;
- Asta Aleksonienė, pradinių klasių vyr. mokytoja, narė;
- Audrius Kazakevičius, fizikos mokytojas, narys;
- Vida Kvaraciejienė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja metodininkė, narė;
- Audronė Pileckienė, istorijos vyr. mokytoja, narė;
- Virginija Krokininkaitė Jarutienė, dailės mokytoja, narė;
- Joalita Lynikienė, fizinio ugdymo vyr. mokytoja, narė;
- Jurgita Magilevičiūtė, matematikos, informacinių technologijų vyr. mokytoja, narė.
- Ilona Ragelienė, anglų kalbos mokytoja ekspertė, narė;
- Laima Čepulienė, biologijos vyr. mokytoja, narė;
- Edita Stanulienė, specialioji pedagogė, narė.

# UGDYMO TURINIO ATNAUJINIMO ĮGYVENDINIMO LAZDIJŲ MOTIEJAUS GUSTAIČIO GIMNAZIJOJE veiklos PLANAS 2022–2023 METAMS

**2022-01**

Pradedamas mokytojų dalyvavimas ilgalaikėje kvalifikacijos tobulinimo programoje, atliepančioje BP įgyvendinimą

**Iki 2022-04-15**

Suformuota gimnazijos UTA komanda

**2022 04-2023 08**

Gimnazijos UTA komandos susitikimai skirti UTA ir BP aktualijoms aptarti

**Iki 2022-05-31**

Stuacijos analizė. Duomenų dėl priemonių ir pagalbos mokytojams rinkimas ir apibendrinimas

**2022-05-20**

Parengta ir pavišinta gimnazijos UTA veiklos plano vizualizacija  
Laiko juosta

**2022-05-13**

Parengtas gimnazijos UTA veiklos planas

**Iki 2022-06**

Sukurta internetinė erdvė komunikacijai ir informacijos sklaidai gimnazijos svetainėje

**2022 09**

Pradedama įgyvendinti atnaujinta priešmokyklinio ugdymo BP

**2022 10-2023 08**

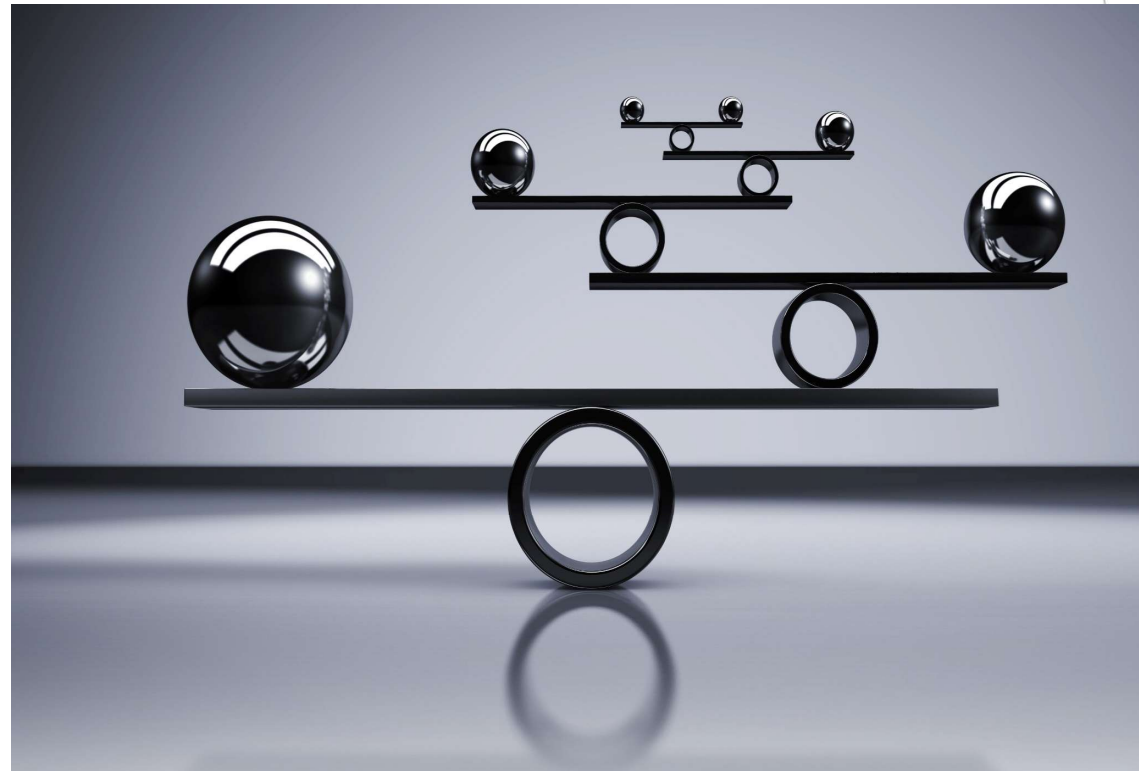
Kolegialaus mokymosi veiklų organizavimas, BP įgyvendinimo sklaida gimnazijos metodinėse grupėse

**2023-09-10**

Etapiškai pradedamos įgyvendinti atnaujintos BP

# Albert Einstein

DIDŽIAUSIA  
BEPROTYBĖ  
„NUOLAT DARYTI  
TĄ PATĮ IR  
TIKĖTIS VIS KITŲ  
REZULTATŲ“



## Nuorodos informacijai

Mokytojo TV:  
Kompetencijų aprašo  
rengėjų pristatymų  
ciklas. Pilietiškumo  
kompetencija  
(emokykla.lt)

**Mokykla**  
**2030**

# AČIŪ UŽ DĒMESĪ



*Šypsokimēs... šypsena turi veidrodžio efektą.  
Šypsaisi tu... šypsosi tau...*